

Valgreinar

“Things Can Only Get Better”

LØGTINGSVALIÐ 2011

Aibritt á Plógv
valevni Fólkaflöksins

Heitið á hesum sangurin frá 1994, hjá írská bólkinum

D-Ream, gjørdist eyðkennis-sangur undir valstríðnum uppundir bretska parlaments-valið í 1997, og var ein roynd at vísa á tørvin á politiskum broytinum í Bretlandi tá.

Men heitið á hesum sanginum er júst líka aktuelt her í Føroyum í dag, eftir 18 ára polariseringsstríð í føroyskum politikki, millum Tjóðveldi og Sambands-flokkinn. Eitt stríð sum hevur køvt og tikið burtur allan politiskan áhuga fyri at fokuserað uppá tørvin hjá vanligu borgarunum og vinnulívinum her á landi.

Tí hava vit nú eitt

amputerað heilsuverk, eitt uppstøðga lógarverk á almannatøkkinum, heimsins hægsta skatta- og avgjalds-trýst á vinnu og borgarar, og eitt løgting sum fólk ikki hava áhuga í longur.

Tíðin er komin, har tørv-urin hjá vanligum føroy-ingum og vinnulívi skal raðfestast framum polari-seringsstríð.

Tí bjóði eg meg fram sum løgtingslim, fyri har at verða við til at stilla kumpassin av nýggjum og ”venda skútuni”, tí “Things Can Only Get Better”

Vantandi útbjóðingar-politikkur er ein meinbogi fyri føroyskt vinnulív

LØGTINGSVALIÐ 2011

Annika Olsen
Løgtingskvinna

Tað hevur verið tosað í rúma tíð um at fáa orðað lóggávu og meginreglur fyri útbjóðing av almennum arbeiðum og verkætlanum, men meðan vit bíða eftir hesum politikki, verða alsamt fleiri uppgávur hjá tí almenna als ikki bodnar út. Um hetta er eitt tilvitað val til tess at fáa høvi til at seta almennar verkætlanir í gongd sum skjótast uttan út-boð, nú val stendur fyri dur-um, skal eg lata vera ósagt, men tað er als ikki nøktandi fyri menningina og framburð-in innan føroyskt vinnulív.

Tað eru fleiri fesk dømi

um, at landsstýrið skúgvar til viks útboð av almennum verkætlanum. Nevnast kann m.a. nýggja skattaskipan fyri 25 mió. og prosjekteringin av nýggja psykiatriska deplinum á landssjúkrahúsinum til góðar 300 mió., har pro-jekteringsupphæddin er áleið 10-15 % av hesari upphædd. Hetta leggur eina køvandi hond yvir KT-vinnuna eins og ráðgevaravinnuna.

Tað kann sjálvsagt vera sera freistandi at fáa upp-gávurnar gjørdar í skundi og at leypa tung prosjekterings-umfór um og at sleppa undan at gera útbjóðingartilfar v.m., men politiska skipanin hevur eina skyldu til at umsita skattaborgarans pening á ein skynsaman hátt. Allar størri almennar verkætlanir, um tað eru vegir, bygningar, KT- skipanir, prosjekteringar av ymsum slag eiga at verða bodnar út, soleiðis at tryggjað verður, at vit fáa bestu verkætlanina fyri minst møguligan pening, umframt at tryggjað verður kappingarførið í vinnuni.

Vit tosa øll um, at vit skulu hava onnur bein at standa á

enn bara fiskivinnuna, men við førða politikkinum í løtuni kóva vit menningina av okkara privata vinnulívi, sum kundi givið landinum tær eyka inntøkurnar, sum vit veruliga hava tørv á. Meðan vit bíða eftir almennu reglunum um útbjóðing, hava vit ein almennan útbjóðingar-politikk, har tilvildin ræður, og har hugsjónin til útbjóð-ing er tengt at hugburðinum hjá tí einstaka landsstýris-manninum móttvegis vinnuni. Hetta er ikki røktandi og má og skal broytast, um vit vilja forða fyri, at enn fleiri fólk í vinnuni rýma av landinum.

Undir heitinum ðEitt sterkt vinnulív ð eitt sterkt samfelagð verður árligi vinnu-dagurin settur í morgin. Hóast nógv bendir á, at politiska skipanin ikki tekur hesi orðini í tí álvara tey eru søgd, so skal tað verða mitt ynski, at politiska skipanin tekur hesi orð til sín, og setir øll segl til fyri at menna og stimbra føroysku vinnuna til frama fyri tann føroyska búskapin.

Góðan vinnudag

Sosialt fátækramark skal ásetast !

LØGTINGSVALIÐ 2011

Hans Pauli Strøm
løgtingsmaður fyri Javnaðarflokkinn

Javnaðarflokkurin vil virka fyri, at fátækramark verður ásett í Føroyum – tað er tann inntøkan, sum í minsta lagi skal til hjá einum húsarhaldi fyri at kunna hava samilig livikor.

4.169 kr. um mánaðin – tað er óoffisiella føroyska fátækramarkið í dag! Tað nýtist ongin forkláring um, at hetta røkkur hvørki til eitt ella annað – tað røkkur ikki til helvtina av tí, tú hevur brúk fyri til lívsins upphald.

Men hesar 4.169 kr. – tað er upphæddin, sum Almanna-stovan sambært forsorg-arlógini skal leggja sum tann sosiala grundupphæddin, ið ein borgari í Føroyum í 2011 hevur krav uppá.

Hetta er so, tí at í for-sorgarlógini er ásett, at tað er grundupphæddin í fólka-pensjónini, sum skal vera grundleggjandi veitingar-eindin í sosialu tryggingar-skipanini í Føroyum. Hend-an grundupphæddin er í dag 4.169 kr. fyri ein stakan og 3.313 kr. fyri ein giftan pensjonist.

Hetta var eisini upp-hæddin fyri 12 árum síðani, tá tásitandi fullveldislandsstýri setti prístalsreguleringina av grundupphæddini úr gildi. Grundupphæddin varð fryst fast til 1999-støðið, og er tað sama enn tann dag í dag.

Í sama tíðarskeiði er prístalið hækkað 25%. Tvs. at tann sosiala grundeindin, sum í 1999 hevði eitt virði uppá 4.169 kr., í dag skuldi verið 5.211 kr. fyri at fylgt við prísongdini. Men sjálvt tað røkkur onga leið.

Tí skulu vit nú áseta eitt vælgrundað fátækramark, sum ein rímlig minstaupp-hædd, ið eitt húski í dagsins Føroyum hevur fyri neyð-uni, fyri at kunna liva eitt samiligt lív.

Vit fáa neyðuga vitan um inntøkugrundarlagið úr nýggi livikorskanningini, sum Hagstova Føroya leggur síðstu hond á í hesum døgum.

Nú skulu vit fáa hesa vitan inn í eina endurskoðan av okkara forsorgarlóg. Hetta nýtist á ongan hátt at merkja, at útreiðslurnar til forsorgarhjálp skulu økjast samsvarandi. Tí tað eru veitingar, sum í dag verða veittar øllum, uttan mun til inntøku, tí ríka eins og tí fátæka. Tað eiga vit í ávisan mun at gera upp við, so tey ríka kunnu gjalda fyri seg sjálvan, meðan hjálpin verður betri og kann gera størri mun hjá teimum, sum veruliga hava hana fyri neyðuni.

Útisiglarar og TAKS

LØGTINGSVALIÐ 2011

Jákup Mikkelsen
løgtingsmaður

TAKS er ein almennur stovnur sum vit borgarar mugu hava fult álit á. Sum støðan er í dag, eru nógv dømi um, at útisiglarar ikki hava álit á TAKS, tí viðgerðin tykist verða so ymisk frá persóni til persón. Tað má verða eitt krav at øll verða líka viðgjørd.

Tað eigur ikki at koma

fyri at fólk fáa ymiska við-gerð frá TAKS, bara tí onkur ger vart við. Hetta skapar órógv, misnøgd og sáar iva um trúvirðið hjá hesum almenna stovni. Skattligu viðurskiptini mugu verða greið og ongin ivi eigur at verða hvørki hjá TAKS ella skattgjaldara, hvat og hvussu nógv TAKS skal inn-krevja. Hetta má fáast uppá pláss, annars er vandi fyri, at hesir menn taka avleiðing-arnar og flyta av landinum.

Um orsøkin er at lógir-nar og kunngerðirnar kunnu tulkast ymist, alt eftir hvør lesur tær, so má Figgjarmálaráðið bera so í bandi at hetta kemur í rætt-lag skjótast.

Um hetta ikki er trupul-leikin, so má leiðslan í TAKS taka stig til at hesi viður-skifti koma í rættlag.

Tað verður tosað nógv um at fáa fólk heim til land okk-

ara eftir lokna útbúgving. Samtíðis leggja vit so stórar skattabyrðar á tey sum arbeiða í Føroyum, at fólk flyta av landinum, ja flýggja undan skattabyrðini.

Her má koma vend í. Eitt komandi landsstýri má broyta skattaskipan okkara. Fólkaflöksins boð er at fara yvir til eina flat-tax skipan har tú ongantíð verður skattaður meir enn 40% av tí sum tú vinnur. Tey sum í dag vinna meir enn 20.000 um mánaðin gjalda toppskatt uppá 68%, umframt gjöld og annað.

Vit mugu gera tað liviligt hjá fólki her í landinum. Tað skal loysa seg at arbeiða. Vit mugu gera alt fyri at fólk ikki stingur í sekkin orsakað av lógum, sum taka hugin frá fólki at arbeiða.

Hetta má fáa hægstu raðfesting í eini komandi samgongu.